

Torstai 10. syyskuuta 2015

P8_TA(2015)0314

Venäjä, erityisesti Eston Kohverin, Oleg Sentsovin ja Olexandr Koltšenkon tapaus

Euroopan parlamentin päätöslauselma 10. syyskuuta 2015 Venäjistä ja erityisesti Eston Kohverin, Oleg Sentsovin ja Olexandr Koltšenkon tapauksista (2015/2838(RSP))

(2017/C 316/20)

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Venäjän perustuslain ja erityisesti sen 118 artiklan, jonka mukaan oikeudenkäyttö Venäjän federaatiossa kuuluu yksinomaan tuomioistuimille, ja sen 120 artiklan, jonka mukaan tuomarit ovat riippumattomia ja ainoastaan Venäjän perustuslain ja federaation lainsäädännön alaisia,
- ottaa huomioon 12. maaliskuuta 2015 antamansa päätöslauselman venäläisen oppositiojohtajan Boris Nemtsovin murhasta ja Venäjän demokratian tilasta ⁽¹⁾ sekä ottaa huomioon aiemmat mietintönsä ja päätöslauselmansa Venäjistä, etenkin 15. tammikuuta 2015 antamansa päätöslauselman Venäjistä ja erityisesti Aleksei Navalnyin tapauksesta ⁽²⁾, 30. huhtikuuta 2015 antamansa päätöslauselman Nadija Savtšenkon tapauksesta ⁽³⁾ ja 10. kesäkuuta 2015 antamansa päätöslauselman EU:n ja Venäjän suhteiden tilasta ⁽⁴⁾,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkean edustajan Federica Mogherinin 19. elokuuta 2015 antaman julkilausuman virolaiselle poliisille Eston Kohverille langetetusta tuomiosta,
- ottaa huomioon komission varapuheenjohtajan / korkean edustajan 25. elokuuta 2015 antaman julkilausuman venäläisen tuomioistuimen Ukrainan kansalaisille Oleg Sentsoville ja Olexandr Koltšenkolle langettamista tuomioista,
- ottaa huomioon aiemmat mietintönsä ja päätöslauselmansa Venäjistä, etenkin 23. lokakuuta 2012 antamansa suosituksen neuvostolle Sergei Magnitskin tapauksessa osallisia Venäjän viranomaisia koskevien yhteisten viisumirajoitusten käyttöönotosta ⁽⁵⁾, 13. kesäkuuta 2013 antamansa päätöslauselman oikeusvaltioperiaatteesta Venäjällä ⁽⁶⁾, 13. maaliskuuta 2014 antamansa päätöslauselman Venäjistä ja Bolotnajan aukion tapahtumissa mukana olleiden mielenosoittajien tuomitsemisesta ⁽⁷⁾ ja 23. lokakuuta 2014 antamansa päätöslauselman Memorial-kansalaisjärjestön (vuoden 2009 Saharov-palkinnon saaja) lakkauttamisesta Venäjällä ⁽⁸⁾, sekä 2. huhtikuuta 2014 antamansa suosituksen neuvostolle Sergei Magnitskin tapaukseen osallistuneita Venäjän viranomaisia koskevien yhteisten viisumirajoitusten käyttöönotosta ⁽⁹⁾,
- ottaa huomioon seitsemännen määräaikaisraportin Venäjän federaatiosta ⁽¹⁰⁾, jota Yhdistyneiden kansakuntien ihmisoikeuskomitea käsittelee 3136. ja 3137. kokouksessaan ⁽¹¹⁾ 16. ja 17. maaliskuuta 2015,
- ottaa huomioon 28. marraskuuta 2013 käydyt EU:n ja Venäjän ihmisoikeusneuvottelut,
- ottaa huomioon työjärjestyksen 135 artiklan 5 kohdan ja 123 artiklan 4 kohdan,

⁽¹⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0074.

⁽²⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0006.

⁽³⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0186.

⁽⁴⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2015)0225.

⁽⁵⁾ EUVL C 68 E, 7.3.2014, s. 13.

⁽⁶⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2013)0284.

⁽⁷⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0253.

⁽⁸⁾ Hyväksytyt tekstit, P8_TA(2014)0039.

⁽⁹⁾ Hyväksytyt tekstit, P7_TA(2014)0258.

⁽¹⁰⁾ CCPR/C/RUS/7.

⁽¹¹⁾ CCPR/C/SR.3136 ja 3137.

Torstai 10. syyskuuta 2015

- A. ottaa huomioon, että Venäjän federaatio on Euroopan neuvoston, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön (Etyj) ja YK:n täysjäsenenä sitoutunut noudattamaan demokratian ja oikeusvaltion periaatteita ja kunnioittamaan perusvapauksia ja ihmisoikeuksia; huomauttaa, että viime kuukausina on useaan otteeseen loukattu vakavasti oikeusvaltioperiaatetta ja säädetty rajoittavia lakeja, minkä vuoksi on syytä vahvasti epäillä, noudattaako Venäjä kansainvälisiä ja kansallisia velvoitteitaan; toteaa, että Euroopan unioni on toistuvasti tarjonnut Venäjälle lisäapua ja asiantuntemusta auttaakseen sitä nykyaikaistamaan perustuslakiaan ja oikeusjärjestystään ja noudattamaan niitä Euroopan neuvoston vaatimusten mukaisesti;
- B. ottaa huomioon, että Venäjän turvallisuuspoliisi FSB sieppasi virolaisen poliisin Eston Kohverin syyskuussa 2014 Viron alueella, minkä jälkeen hän on ollut laittomasti pidätettynä Venäjällä, mikä on selvä ja vakava kansainvälisen oikeuden rikkomus;
- C. ottaa huomioon, että Krimin niemimaan laitonta liittämistä Venäjään vastustaneet ukrainalaiset elokuvaohjaaja Oleg Sentsov ja kansalaisaktivisti Olexandr Koltšenko pidätettiin toukokuussa 2014 syytettyinä väitetystä toiminnasta Krimillä; toteaa, että heitä kohdeltiin Venäjän kansalaisina, vaikka molemmilla on Ukrainan kansalaisuus;
- D. ottaa huomioon, että sekä Sentsovin että Koltšenkon tapauksessa on esitetty syytöksiä pidätettyjen kiduttamisesta ja törkeästä pahoinpitelystä keinoina hankkia laittomasti lausuntoja, jotka sen jälkeen on julistettu oikeudellisesti päteviksi;
- E. ottaa huomioon, että Oleg Sentsov ja Olexandr Koltšenko tuomittiin sota-oikeudessa rikoksista, jotka kuuluvat kaikilta osin siviilituomioistuinten tuomiovaltaan; panee merkille, että oikeudenkäynnissä tapahtui monia vakavia menettelyvirheitä;
- F. ottaa huomioon, että tuomareiden ja asianajajien riippumattomuutta käsittelevä YK:n ihmisoikeusneuvoston erityisraportoija Gabriela Knaul ilmaisi Venäjän federaatioon tekemänsä virallisen vierailun jälkeen huhtikuussa 2014 antamassaan raportissa vakavan huolensa väitteistä, että tuomareita on uhkailtu suoraan ja epäsuorasti, että oikeuslaitoksen toimintaan on pyritty vaikuttamaan asiattomasti ja että tuomareita on häiritty ja painostettu;
- G. toteaa, että yhä kipeämmin tarvitaan lujaa, johdonmukaista ja kokonaisvaltaista EU:n Venäjän-politiikkaa, jota kaikki jäsenvaltiot noudattaisivat;
- H. ottaa huomioon, että Minskin sopimusten täytäntöönpanoa koskevassa toimenpidepaketissa oli määrä varmistaa kaikkien panttivankien ja laittomasti pidätettyjen henkilöiden vapauttaminen ja vaihtaminen vastavuoroisesti;
- I. toteaa, että monet viime vuosien oikeudenkäynnit ja oikeusmenettelyt, esimerkiksi Navalnyin, Magnitskin ja Hodorkovskin tapaukset, ovat asettaneet kyseenalaisiksi Venäjän federaation oikeuslaitoksen riippumattomuuden ja puolueettomuuden;
- J. toteaa, että EU on modernisaatiokumppanuuden välityksellä toistuvasti tarjonnut Venäjälle lisäapua ja asiantuntemusta auttaakseen sitä kehittämään demokratiaa ja noudattamaan perustuslakiaan ja oikeusjärjestystään Euroopan neuvoston vaatimusten mukaisesti;
1. tuomitsee jyrkästi Pskovin alueen tuomioistuimen langettaman tuomion ja koko oikeudenkäynnin, jossa virolainen poliisi Eston Kohver tuomittiin 15 vuoden vankeusrangaistukseen, kun hänet oli ensin siepattu Viron, Euroopan unionin jäsenvaltion, alueelta viime vuonna; pitää tapausta kansainvälisen oikeuden ja perustavien oikeusnormien loukkauksena;
  2. vaatii Venäjän federaatiota noudattamaan kansainvälisiä velvoitteitaan ja vapauttamaan Eston Kohverin viipymättä ja takaamaan hänen turvallisen paluunsa Viroon;
  3. on täysin vakuuttunut, että Eston Kohverille ei ole suotu alusta alkaen oikeudenmukaista oikeudenkäyntiä, sillä tapauksen käsittely ei ollut julkinen, Viron konsuli ei saanut olla läsnä käsittelyssä, Kohverilta evättiin riittävä oikeusapu sekä lisäksi oikeus tavata puolisonsa ja perheensä ja hänet määrättiin perusteettomasti psykiatriseen tutkimukseen, jonka yksityiskohdat eivät ole tiedossa;

Torstai 10. syyskuuta 2015

4. tuomitsee jyrkästi Oleg Sentsovin ja Olexandr Koltšenkon laittomat tuomiot ja vangitsemisen; vetoaa Venäjän federaatioon, jotta se vapauttaisi heidät viipymättä ja takaisi heidän turvallisen paluunsa Ukrainaan; vaatii Venäjän viranomaisia tutkimaan viipymättä, puolueettomasti ja tehokkaasti syytettyjen ja todistajien esittämät kidutussyytökset, jotka syyttäjät hylkäsivät oikeudenkäynnissä; kehottaa antamaan kansainvälisille tarkkailijoille mahdollisuuden seurata tutkintaa;
5. kehottaa vapauttamaan kaikki laittomasti pidätyt Ukrainan kansalaiset, Nadija Savtšenko mukaan lukien, ja noudattamaan näin Minskin sopimusten täytäntöönpanoa koskevan toimenpidepaketin määräyksiä ja sitoumusta vapauttaa kaikki panttivangit ja muut Ukrainan konfliktiin liittyvät pidätyt henkilöt;
6. pitää valitettavana, että Venäjän federaation lainsäädäntöä ja oikeuslaitosta käytetään poliittisina välineinä kansainvälisen oikeuden ja normien vastaisesti ja että tämän ansiosta ukrainalainen elokuvaohjaaja Oleg Sentsov voitiin tuomita 20 vuoden ja Olexandr Koltšenko 10 vuoden vankeusrangaistukseen avoimesti ukrainalaismielisten näkemystensä ja Krimin niemimaan laittoman Venäjän federaatioon liittämisen arvostelemisen vuoksi; huomauttaa, että joka tapauksessa heitä ei olisi kuulunut asettaa sota-oikeuden eteen ja että kaikki kiduttamalla ja muilla laittomilla keinoilla saadut lausunnot olisi pitänyt jättää huomioimatta;
7. tuomitsee jyrkästi Ukrainan ja Viron alueellisen koskemattomuuden räikeät loukkaukset ja näiden maiden kansalaisten laittomat sieppaukset tarkoituksena saattaa heidät venäläisen tuomioistuimen eteen;
8. korostaa, että venäläisillä tuomioistuimilla ei ole tuomiovaltaa Venäjän kansainvälisesti tunnustetun alueen ulkopuolella tehtyihin tekoihin ja huomauttaa, että oikeusmenettelyä ei voida yhdessäkään näistä kolmesta tapauksesta pitää pätevänä; kehottaa neuvostoa ja komissiota käsittelemään nämä tapaukset Venäjän viranomaisten kanssa ja raportoimaan asiasta Euroopan parlamentille; kehottaa EU:n jäsenvaltioita tekemään saman kahdensivuisissa tapaamisissa;
9. korostaa, että Venäjän viranomaiset ja oikeuslaitoksen henkilöstö kantavat täyden vastuun pidätettyjen turvallisuudesta ja hyvinvoinnista ja että heidän oikeuttaan tavata perhettään, ottaa yhteyttä diplomaattiedustajiinsa ja saada asianmukaista lääketieteellistä hoitoa, oikeusapua ja konsultineuvontaa sekä pidätettyjen ja heidän oikeudellisten edustajiensa oikeutta saada tutustua yksityiskohtaisesti kaikkiin asiakirjoihin ja todisteisiin, jotka liittyvät heille luettuihin syyteteisiin, on kunnioitettava täysin;
10. tuomitsee jälleen hallituksen jatkuvan toisinajattelijoiden tukahduttamisen, jonka kohteena ovat riippumattomat kansalaisjärjestöt ja joka tapahtuu niin sanotun ”ulkomaisia agenteja koskevan lain” avulla, sekä aktivistien, poliittisten vastustajien ja hallituksen arvostelijoiden alituisen painostamisen monin eri tavoin;
11. muistuttaa Venäjää, että sen on tärkeää kunnioittaa täysin kansainvälisestä oikeudesta johtuvia velvoitteitaan ja että tuomioistuinten päätösten on oltava tehokkaita ja puolueettomia, täysin riippumattomia ja lainmukaisia, niiden on perustuttava pätevään näyttöön ja ne on tehtävä ilman poliittista painostusta; katsoo, että Venäjän federaation pitäisi Euroopan neuvoston ja Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestön jäsenenä täyttää velvoitteet, joihin se on sitoutunut;
12. kehottaa neuvostoa laatimaan EU:n yhteisen luettelon viranomaisista, jotka ovat vastuussa Eston Kohverin, Nadija Savtšenkon, Oleg Sentsovin ja Olexandr Koltšenkon sieppauksesta, laittomasta pidättämisestä ja tuomitsemisesta, asettamaan kyseiset henkilöt EU:n laajuiseen viisumikieltoon ja panemaan kyseisen kiellon täytäntöön sekä jäädyttämään kaikki varat, joita heillä tai heidän lähiomaisillaan mahdollisesti on unionissa;
13. kehottaa tehostamaan ihmisoikeusloukkausten jatkuvaa seurantaan Venäjällä ja Venäjän federaatioon nykyisellään liitetyillä alueilla; on syvästi huolissaan ihmisoikeustilanteen heikkenemisestä ja kehottaa Venäjän viranomaisia kunnioittamaan ihmisoikeuksia, sananvapaus sekä kokoontumis- ja yhdistymisvapaus mukaan lukien, sekä oikeusvaltioperiaatetta Venäjällä ja Krimillä niemimaan laittoman Venäjään liittämisen jälkeen; toteaa, että Venäjä rikkoo edelleen Euroopan ihmisoikeussopimusta;

Torstai 10. syyskuuta 2015

14. kehottaa Eurooppa-neuvoston puheenjohtajaa ja komission varapuheenjohtajaa / korkeaa edustajaa kehittämään kattavan poliittisen strategian, joka antaisi unionille mahdollisuuden palauttaa aloite itselleen ja harjoittaa selkeämpää Venäjän-politiikkaa;

15. kehottaa puhemiestä välittämään tämän päätöslauselman komission varapuheenjohtajalle / unionin ulkoasioiden ja turvallisuuspolitiikan korkealle edustajalle, neuvostolle, komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan neuvostolle, Euroopan turvallisuus- ja yhteistyöjärjestölle sekä Venäjän federaation presidentille, hallitukselle ja parlamentille.
